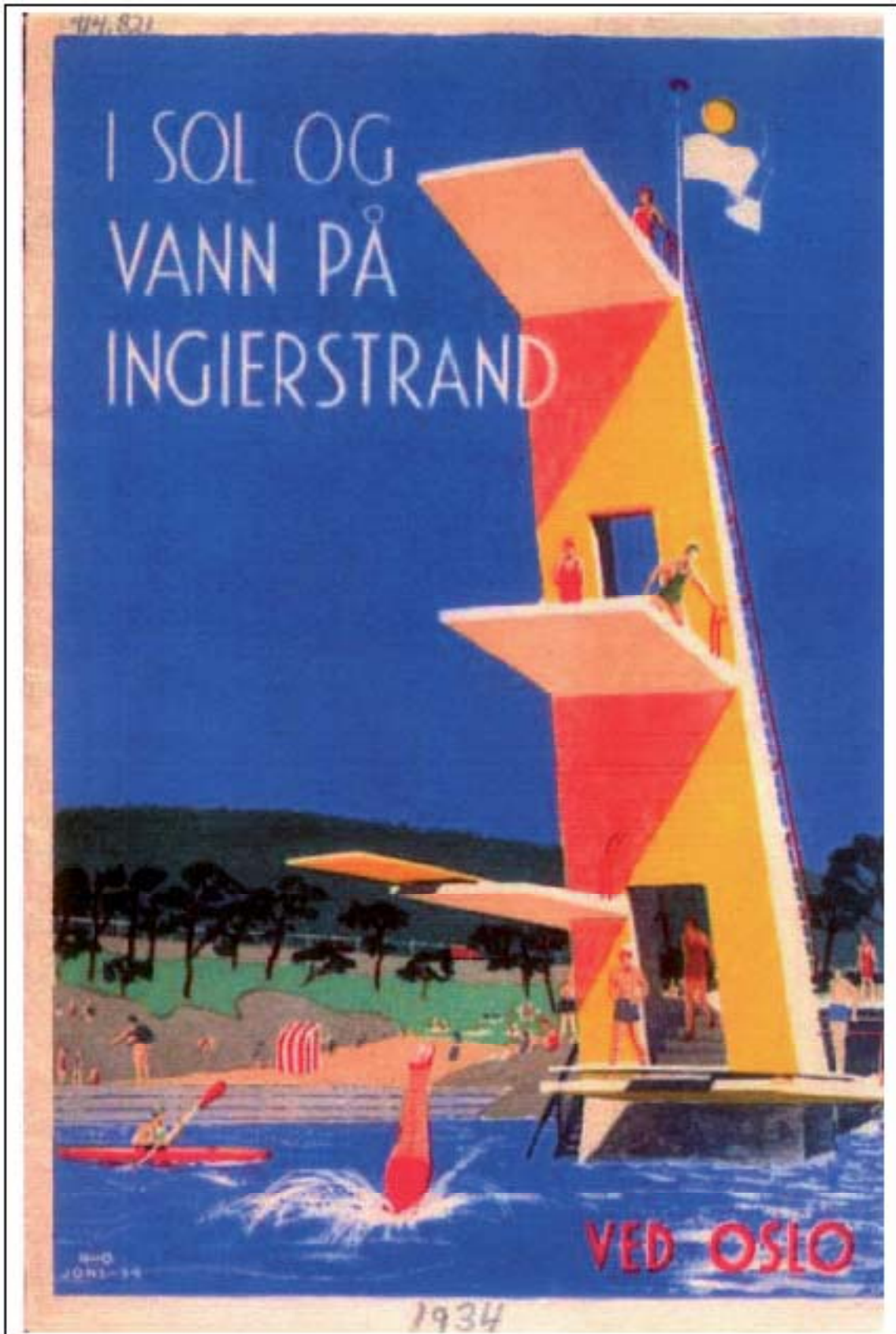

AKERSHUS
FYLKESKOMMUNE

**INGIERSTRAND BAD, GNR 32, BNR 28 I OPPEGÅRD KOMMUNE
FORSLAG OM FREDNING
DOKUMENTASJONSVEDLEGG**

Beliggenhet

Ingierstrand Bad ligger i Oppegård kommune, ca. 13 km syd for Oslo ved Bunnefjordens østside, syd for Gjersøelva. Badet er anlagt på strandområdene til Hvitebjørn gård.

Historikk

Lars Ingier kjøpte Ljansbruket i 1799 og ble en betydningsfull grunneier til store deler av Oppegård kommune. Han drev sagbruk, kornmølle og krumtmølle i Gjersøelva. Sagene hørte til de privilegerte sagene som hadde rett til utskipping av egen skurd og oppkjøp av trelast for eksport. Dette la grunnlaget for familiens store rikdom og innflytelse. Etter 1850 overtok hans sønner Marius og Helle virksomhetene under firmanavnet M. & H. Ingier. Helle Ingiers sønn Frithjof overtok firmaet i 1897. Da han i 1900 skilte seg og flyttet til Paris, overtok hans fraskilte hustru Johanne selskapet og eiendommene og kjøpte han ut med store summer som tappet firmaet for verdier. På begynnelsen av 1930-årene ble lønnsomheten i firma M. & H. Ingier svekket og selskapet måtte se seg om etter alternativ næringsvirksomhet basert på selskapets eiendommer. I 1931 fikk arkitektene Eyvind Moestue og Ole Lind Schistad i oppdrag å tegne et moderne badeanlegg med alle fasiliteter på et 25 mål stort areal med 400 meter strandlinje syd for Sandbukta.

Ingierstrand Bad i 1930-årene. Foto fra Byarkivets samling

I 1933 sto badeanlegget ferdig og omfattet friluftrestaurant, ”administrasjonsbygg” med billettsalg, kontor, rom for svømmelærerinne og førstehjelpsrom, og omkleddningspaviljong som kunne betjene 80 personer samtidig. Bygningene ble oppført i tre av bygmester Oscar Hansen fra Kolbotn. Samtidig ble det oppført stupetårn i armert betong, rutsjebane og parkeringsplass til 150 biler! Den første sesongen hadde badeanlegget besøk av 54 000 personer og 6 800 privatbiler. Badeanlegget var moderne og dristig og ble raskt kjent også utover landets grenser.

I følge en orientering som firmaet M. & H. Ingier sendte sine kunder og samarbeidspartnere i september 1933 planla firmaet i nærmeste fremtid en storstilt boligutbygging som skulle gjøre området fra Gjersøelva til Roald Amundsens eiendom på Svartskog til et førsteklasses strøk. Firmaet hadde allerede anlagt 6 km privat vei fra Mosseveien i nord til

Roald Amundsens eiendom i syd, og sørget for at rutebilene kjørte med timesruter. Fem nye kaier var bygget og ble trafikkert av Bunnefjordsbåtene. Elektrisk kraft var lagt langs hele feltet og veien var opplyst. Avløp fra tomtene skulle føres til lukkede tanker slik at vannkvaliteten i sjøen ikke ble forringet. For å tilfredsstille strøkets behov for strand var Ingierstrand Bad allerede bygget.

Om badet skrives det videre: ” *Badet har moderne garderober, kjemiske klosetter, ferskvannsdusch, lekeapparater, rutsjebane, 50 meter svømmebane, det nyeste og mest moderne stupetårnet i internasjonale høider, flåter, kanoer, sandstrand, sole-berg, gressvold, restaurant, Oslo-telefon med talestasjon, postordning, sanitetsrom etc. Badet har egen flyve-slipp hvorfra fly foretar publikumsopstigninger samt turflyvning, kai for motobåter, fortøyningsplass for seilbåter og båt plass for roer-båter. Ved den utvidelse av badet som nu foretas, får det ca. 100 meter strandlinje og plass til mindst 20 000 badende samtidig. Nuværende parkeringsplass tar ca. 130 biler, hvorfor vi har benyttet et par midlertidige hjelpeplasser. Vi opparbeider nu ny parkeringsplass like inn til badet for 170 biler så vi får plass til 300 biler samtidig. Badet har egen bensinstasjon anlagt av Oslo Sporveier.*”

M. & H. Ingier informerte i samme brev om planene for den nye restauranten som skulle tilknyttes en hotellfløy mot syd med i første omgang 20 rom. Restauranten skulle ha plass til 300 gjester innendørs i tillegg skulle det foregå servering på nedenforliggende terrasser, der det også skulle bygges dansegulv. Hotellet og restaurantdriften skulle settes bort til førsteklasses restauratør – ” *på en slik måte at vårt firma har den fulle kontroll med at det hele holdes på et høit nivå, beregnet på et førsteklasses publikum. Til hotellet bygges egen brygge så turistbåtenes sjalupper kan legge til, - stedet skulde ha de beste betingelser for å bli – et sommerens Holmenkollen – for Oslo og Oslofjorden.* ” Store deler av disse planene ble realisert. Vinteren 1933 fikk arkitektene Moestue og Lind Schistad i oppdrag å tegne en ny, større og mer eksklusiv danse- og spiserestaurant for sommerbruk. Hotellplanene ble det ikke noe av.

På våren 1934 startet byggearbeidene på restauranten. Byggearbeidene ble utført av entreprenørfirmaet AS Høyer Ellefsen. Bygningen ble fundamentert på fjellknausene og tilpasset terrenget med et minimum av sprengning. Byggeprosessen må ha vært rasjonell, for fra prosjekteringsstart til ferdig åpnet restaurantbygg,

*Restaurantbygningen
Foto fra Byarkivets arkiv*

15. mai 1934, tok det ca. 4. måneder. Det er ikke mindre enn imponerende at en så kort planlegging og gjennomføringstid resulterte i et bygg med høy kvalitet, ikke bare arkitektonisk, men også i materialer og utførelse. På østsiden av hovedveien var det planlagt to tennisbaner med atkomst syd for inngangen til restauranten via en viadukt over veien. Denne viadukten ble bygget i 1934 som en 50 meter lang, buet betongbro, og var ferdig og kjøreklar på 10 dager! Restauranten hadde plass til 400 gjester innendørs, i tillegg til 600 plasser utendørs! Sammen med restauranten sto også den lille centralkiosken ferdig til sommersesongen 1934.

1. mai 1939 overtok Oslo kommune eiendomsretten til Ingierstrand Bad med tilhørende friareal for å sikre byens befolkning økt tilgang til sjø og friluftsliv. Kjøpet omfattet også ca. 350 villatomter. Til sammen ervervet Oslo kommune ca. 2700 mål med ca. 5500 meter strandlinje til en pris av 1.8 millioner. Salget til Oslo kommune ble ikke godt mottatt av naboer som protesterte på støy og sjenanse fra badegjestene. Flere av sakene endte i retten. Konfliktene ble løst med erstatningsutbetalinger fra selgeren.

Oslo kommune skilte ut og solgte større arealer syd for restauranten rundt 1944. Under krigen sluttet publikum å bruke

badeanlegget, og det ble uten tillatelse satt opp 90 hytter i området.

Tyskerne inntok Ingierstrand Bad, og på slutten av krigen benyttet de anlegget som senter for Hirdens bedriftsvern. Etter krigen vant Oslo kommune rettsaken mot eierne av de ulovlig oppsatte hyttene som da ble fjernet. Etter krigen tok besøkstallet seg opp til gamle høyder, og i 1947 ble det registrert 126 000 betalende besøkende!

Arkitektene og de arkitektoniske forbildene

Øivind Moestue (1893 – 1977) og Ole Lind Schistad (1891-1979) drev arkitektpraksis sammen fra 1925. I 1928 var Øivind Moestue deltager på Oslo arkitektforenings studietur til

”Det nye Holland”, der det nye arkitektursynet som vokste frem i Europa på slutten av 1920-tallet ble introdusert. Studieturen omtales i Byggekunst nr.11, 1928, side 161-167. Arkitektene så blant andre spennende prosjekter det nye sanatoriet Zonnestraal i Hilversum, oppført i juni 1928, tegnet av den hollandske arkitekten Jan Duiker (1890 – 1935).

I 1928 tegnet arkitektene Moestue og Schiestad Ingeniørenes Hus i Oslo. Det var trolig på grunn av dette arbeidet at arkitektene fikk oppdraget for M & H Ingier. Ingeniørenes Hus hadde i likhet med Restaurant Skansen og Ekebergrestauranten fra samme tid, et arkitektonisk formspråk som introduser de nye formidealene i Norge.

Byggherren på Ingierstrand må ha vært kjent med hva som rørte seg i Europa, og har hatt ønske om å bygge et hypermoderne spektakulært anlegg. Arkitekt Moestue må ha latt seg begeistre av det han noen år tidligere hadde sett i Holland, for restauranten på Ingierstrand Bad har flere likhetspunkter med Zonnestraal i form, detaljering og utførelse.

Arkitektur

De første bygningene på Ingierstrand Bad ble utført i tre med slake pulttak eller saltak i enkel funksjonalistisk stil. Bygningene var bygget for sommerbruk og var i følge arkitektene lagt slik i terrenget at ” den landskapelige skjønnhet understrekes, og arealet ikke overmøbleres

Sanatoriet Zonnestraal. Hilversum Holland
Foto: Byggekunst nr. 11-1928

”. I Byggekunst nr. 5 fra 1933 beskriver arkitektene sin oppgave på Ingierstrand bad slik:

” ..... man har bare å anbringe bygninger og attraksjoner på land og i vann på en slik måte at de agerende, de badende selv fordeler seg i scenariet som man på forhånd tenker seg det: Mammaene og barna i sandbukten med lekeplassen bakenfor, ungdommen flirtende på svabergene, og de heroiske stuperne som viser seg fra stupetårnets timeter plassert rett utenfor friluftsserveringens beundrende publikum.

Restaurantbygningen fra 1934 som gikk under navnet ”Den hvite elefant” fikk en ny og mer dynamisk form enn de første trebygningene i området. Den langstrakte bygningen i hvitslemmet armert betong ble anlagt på et høydetrug syd for det eksisterende badeområdet med god utsikt mot vest og fjorden. Bygningene og terrassene er tilpasset terrenget med et minimum av sprengning og utfylling. Om løsningen av oppgaven sier arkitektene at den ” har helt naturlig fremkalt et beveget og livlig anlegg med publikum plassert i forskjellige høyder, hvor alle kan se hverandre og samtidig nyte utsikten.”

Foto fra Nasjonalbibliotekets arkiv

Bygningen fikk flatt tak og vegger med store glassflater mot sjøsiden. Restaurantbygningen var inspirert av Le Corbusiers (1887-1965) arkitektursyn og hans teorier om forholdet mellom hus og natur. Planløsningen var logisk disponert med kjøkkenavdeling trukket inn mot baksiden, og vestibyle med kaffesalong og åpen forbindelse til spisesal med dansegulv. I spisesalen skulle den besøkende få følelsen av å sitte ute inne. Høye luftige rom og store vinduer som kunne heises opp og en rekke dører som på varme dager ble åpnet, bidro til å viske ut grensen mellom inne og ute. Her kunne man sitte og se ut over fjorden, betrakte de badende og nyte sommersonnen, - man skulle se og bli sett!

Anleggets store attraksjon var det sirkulære dansegulvet med en diameter på 12 meter båret av en frittstående, soppformet, søylekonstruksjon i armert betong. Dette var den første sopp-konstruksjonen i norsk arkitekturhistorie og representerte i 1934 en teknisk og ingeniørfaglig innovasjon. Opprinnelig hadde restauranten en takterrasse med atkomst fra en utvendig spiraltrapp i støpejern som senere er fjernet.

Le Corbusiers "Fem punkter om en ny arkitektur" (1927) var kjent blant norske arkitektene. Restaurantbygningen på Ingierstrand samsvarer godt med Le Corbusiers analyse av modernismens arkitektur. I sin artikkel i Byggekunst i 1927 trakk arkitekt Johan Ellefsen opp de 5 punktene som skulle bli avgjørende for modernismens arkitekturoppfatning:

1. Hensyn til klima og terreng
2. Hensyn til konstruksjon og materialer
3. Hensyn til materialmessige krav
4. Hensyn til økonomi
5. Arkitektens personlige innsats.

Arkitektene Moestue og Schistad har med bakgrunn i det teoretiske grunnlaget maktet å omforme de internasjonale ideene til eget uttrykk. Ingierstrand Bad ble et vellykket samspill mellom arkitektur og landskap og står som det ypperste av norsk modernistisk arkitektur fra denne perioden.

Samtidige badeanlegg

Nordstrand Bad litt nord i fjorden for Ingierstrand, var et populært bade- og underholdningsetablisement på slutten av 1800-tallet. Etter at hovedbygningen brant i 1912, opphørte underholdningsetablisementet og badet gikk over til å bli badestrand. Ingierstrand Bad var trolig tenkt å skulle overta den rollen som Nordstrand Bad tidligere hadde hatt.

Fra 30-tallet fikk de fleste ordnet arbeidstid og dermed også mer fritid. Samtiden var opptatt av sunnhet og helse, og som et resultat av dette ble store deler av befolkningen mer opptatt av å bruke denne fritiden til å leve et sundere liv på ski i marka om vinteren og bading i sjøen om sommeren. Som en følge av dette ble det oppført friluftsbad rundt om i Europa så vel som hos oss. Tidens fokus på natur, frihetsfølelse, kropp og nytelse førte til at de kjønnsdelte badeanleggene utspilte sin rolle. Kvinner kledde seg i bukser og kunne vise seg på en offentlig strand i sol- og badedrakt.

I 1929 ble det store bade- og fornøysessentret Bellevue ved Klampenborg utenfor København oppført, tegnet av arkitekt Arne Jakobsen. Her var friluftsbad, boliger, teater m.m. Stedet ble populært ikke minst fordi der kunne nås med jernbanen fra København. I 1934 henspeler Morgenposten på Ingierstrand Bad når de sier at nå har Norge endelig fått sitt Deauville, og sammenlikner badet med den fasjonable franske badebyen.

Av hjemlige forbilder kan nevnes, Sundøya i Tyrifjorden, tegnet av Bjerke og Eliassen i 1930 for AS Hønefoss bryggeri. Sundøya ble landets første funksjonalistiske bade- og restaurantanlegg med overnattingstilbud. Hvalstrand Bad ble åpnet 7. juni 1934, en knapp måned etter restauranten på Ingierstrand Bad. Fevik strandhotell slutter seg også til kategorien. Etter de disse funksjonalistiske badeanleggene er det ikke bygget liknende anlegg i Norge.

Bellevue teateret i Klampenborg utenfor Kjøbenhavn. Foto: Bellevueteaterets nettside

Hvalstrand bad. Foto: Hvalstrand bads nettsted

Restaurantbygningen

Bygningen ligger syd i anlegget på et høydedrag opp mot Ingierstrandveien. Den langstrakte bygningen er bygget på en bergknatt, nøyaktig tilpasset terrenget slik at underetasjen utnytter et naturlig terrengsøkk.

Atkomsten er fra Ingierstrandveien gjennom en støpt inngangsportall med svingdøren som sentralt fasadeelement. Bortsett fra inngangspartiet, har bygningens fasade mot Ingierstrandveien, karakter av å være bakside. Denne delen er en lavere og bygget i tre med pulttak og inneholder kjøkken med birom. Restauranten for øvrig er bygget i 15 cm uisolert jernbetong og med flatt tak over publikumsrommene. Bygningen henvender seg mot sjøen med store vindusfelt og terrasser i flere nivåer mot vest og med et stort sirkulært dansegulv båret av en søppformet betongsøyle.

Fra inngangen går to trinn opp til hall med garderobe og to telefonavlukker. Videre går man inn i rommet med et høyt og bredt vindusfelt og terrassedør i fonden. Til venstre lå opprinnelig en åpen pergola med utgang til spindeltrapp til takterrasse. Pergulaen er senere innbygget med panelt vegg og vinduer. Spindeltrappen til takterrassen er fjernet. Mot sydvest ligger peisestuen, kaffesalongen, med stor takhøyde og med vinduer som kan heises opp slik at det er mulig å åpne store deler av veggene mot syd og nord. Til høyre, to trinn ned ligger den store spisesalen med høye vinduer og dører ut til terrassen mot vest. Rommets bakvegg har en buet nisje med et flygelformet podium med dansegulv foran. Dansegulvet har eikeparkett nedfelt i furugulvet. For enden av rommet mot nord er det bygget opp scene. Taket har dels betongribber og dels nedhengt platehimling. Rommet er av arkitektene beskrevet med himlingsplater i varierende varme farger mot en sort bakvegg, mens de øvrige veggene og søylene er malt hvite. På hver side av dansegulvet går dører inn til anretning med øltapperom og glassvask. Kjøkkenet har kaldt- og varmtkjøkken avskilt med oppvaskrom og kjøle- og fryserom. Fra både anretning og kjøkken går trapper ned til kjeller. Kjelleren består av toaletter og garderober for personale, lager, fryserom og grovkjøkken. I kjelleren mot nord var det eget kjøkken som betjente uteserveringen. Dette er i dag ødelagt etter brann. Under trappen til øvre terrasse er toaletter for uteserveringens gjester. Mot nord er økonomigården inngjerdet med høy plankevegg.

Tilstand:

Betongkonstruksjonene i restaurantbygningen er dårlig vedlikeholdt. Bygningen har til dels store skader i form av armeringskorrosjonen og utsprengt betong på fundamenter, pilarer dragere og søyler. Samme type skader kan påvises på innvendige tak og vegger. Tak, trefasader og stålrammer i vindus/dørfelt har omfattende vedlikeholdsbehov. Senere tids oppussing har ingen varig verdi. Det ser ikke ut til at bygningen har alvorlige konstruktive skader.

Utbedring:

Mekanisk utbedring og realkalisering. Generelt vedlikehold med riktige materialer. Jf. OPAK's rapport 15.12.2003.

Restaurantbygningen, øvre terrasse og dansebane. Foto: K. Langeland

Ingangspartiet fra to vinkler. Foto over: K.Langeland Foto høyre: C.Reusch

Fra spisesalen. Foto: K.Langeland

Fra Hallen. Foto: C.Reusch

*Inngangspartiet fra innsiden.
Foto: K.Langeland*

Fra Kaffesalongen. Foto: K.Langeland

Restauranten mot sjøen Foto: K.Langeland

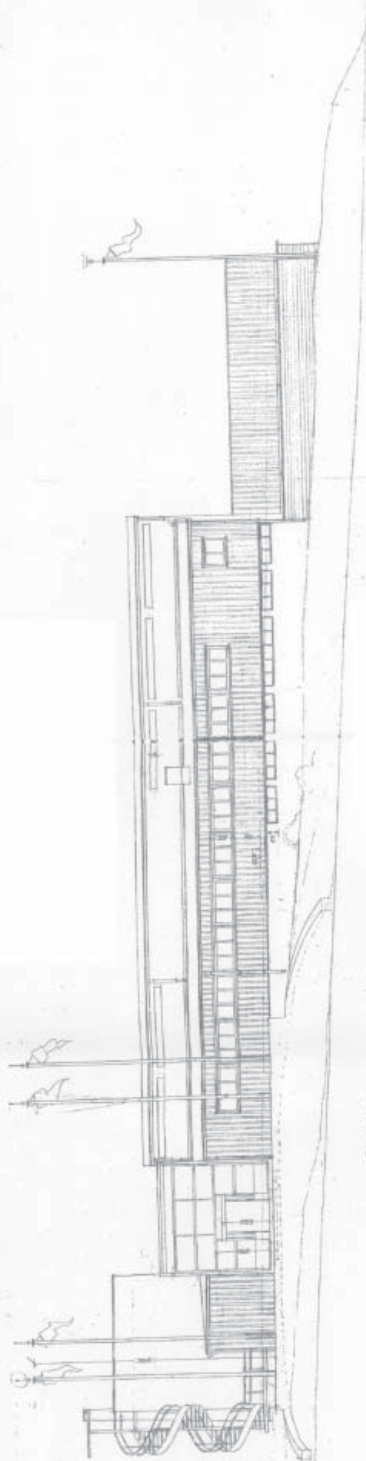
Flygelpodium i spisesal Foto:K.Langeland

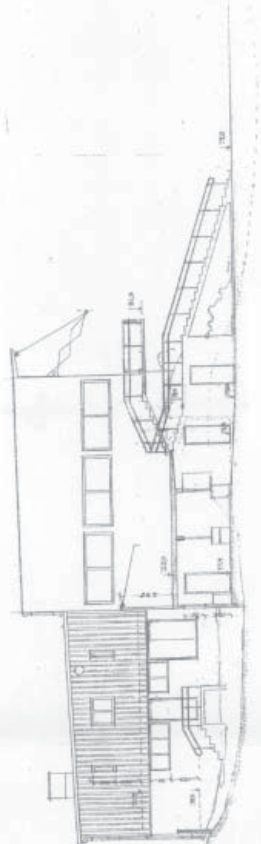
Spisesal Foto: C Reusch

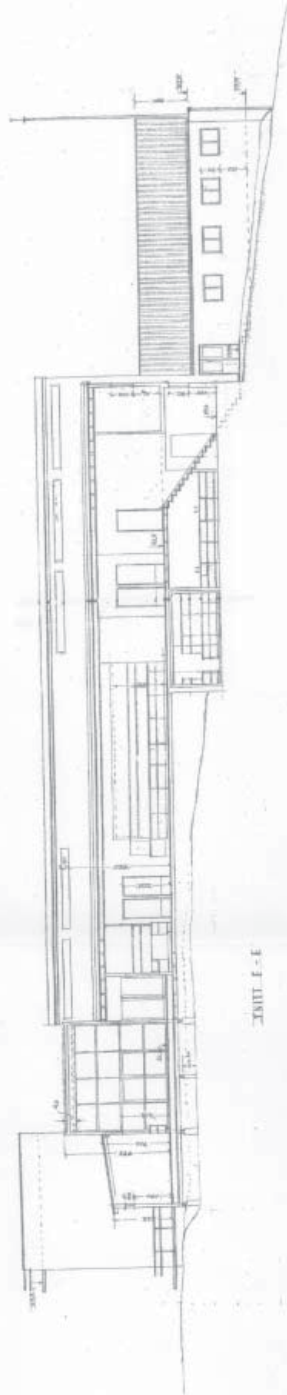
*Restauranten fra sjøen.
Foto: K.Langeland*

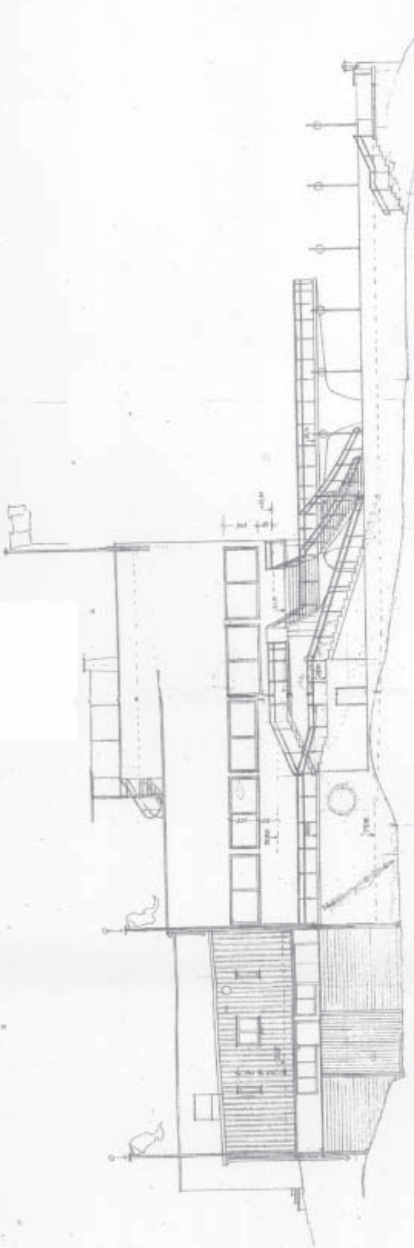
OSTFAÇADE

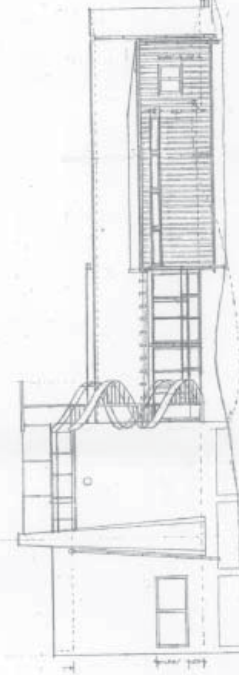
TRAV. D - E

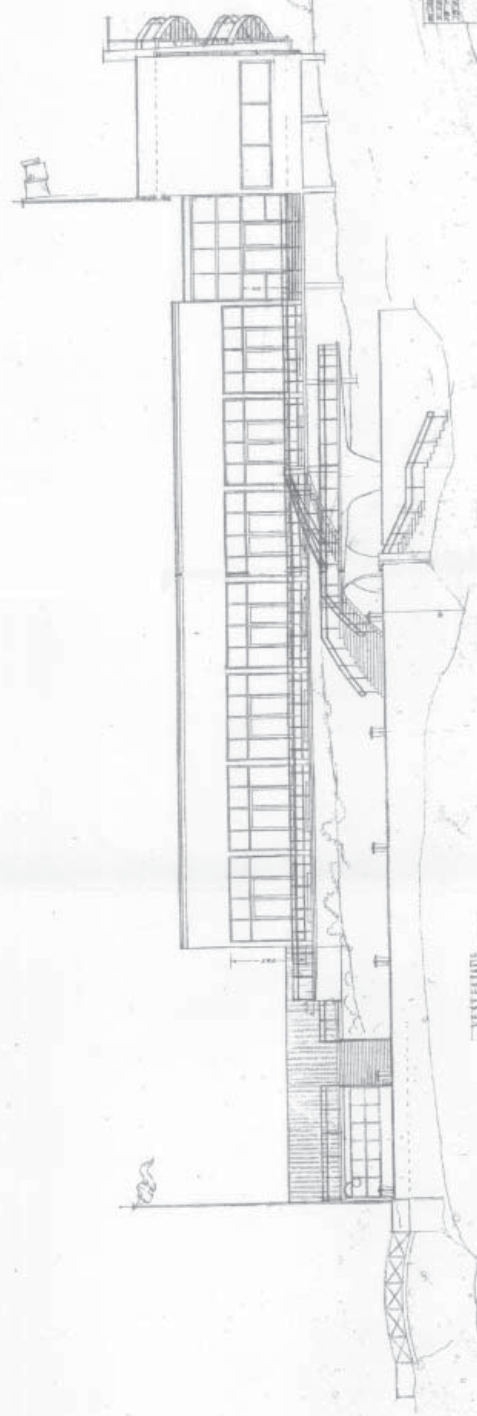
TRAV. E - E

NØRDELSFADE

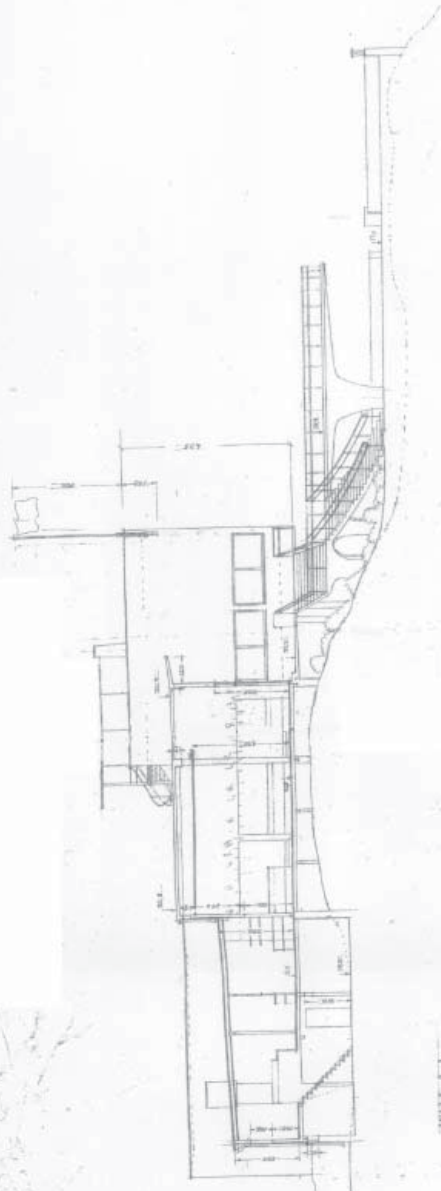

TØRNFALADE

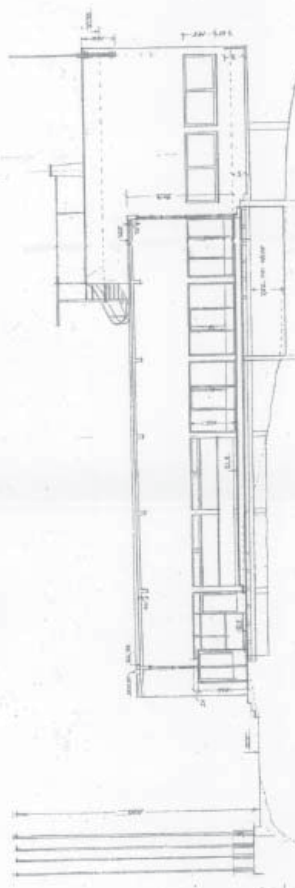

VESTERFADE

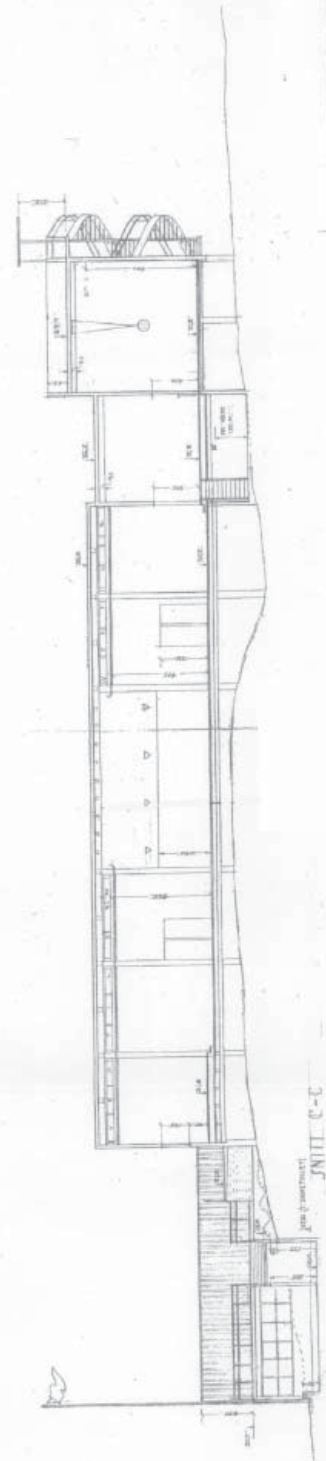
INGIERSTE AND RESTAURANT 7
FAJADER
1964

JN III A-A

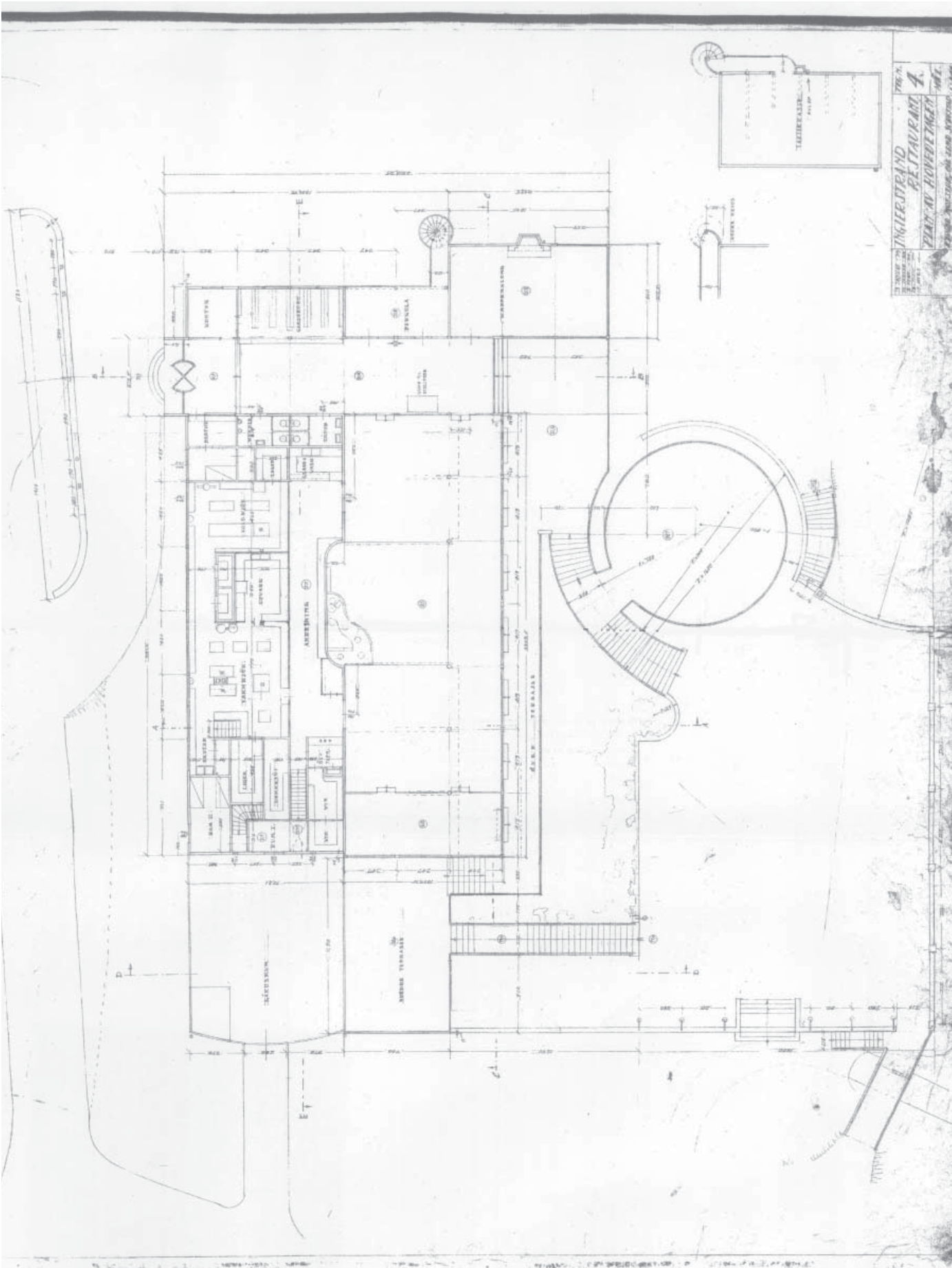

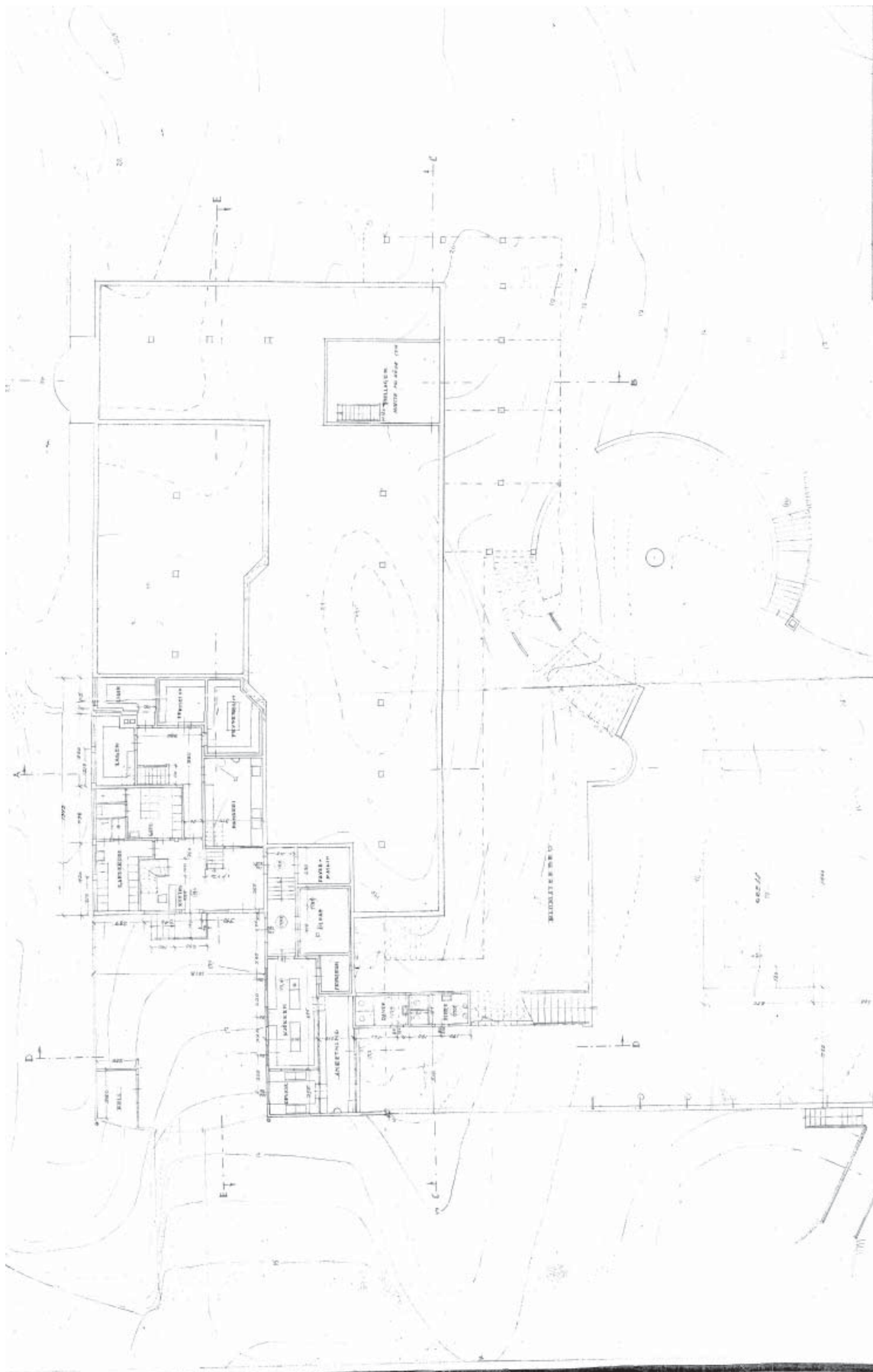
JN III B-B

JN III C-C

ARCHITECT
 INGERSTRAND
 RESTAURANT 6
 SHIT A.B.C.
 STAVANG. NORDSTR. BILDER 306/1928

18. JUNI 1924
 UNGERSTRÖM
 RESTURANG
 PLAN N: 1000
 5
 BYGGNADEN AV UNGERSTRÖM
 RESTURANG
 1:200

Stupetårnet

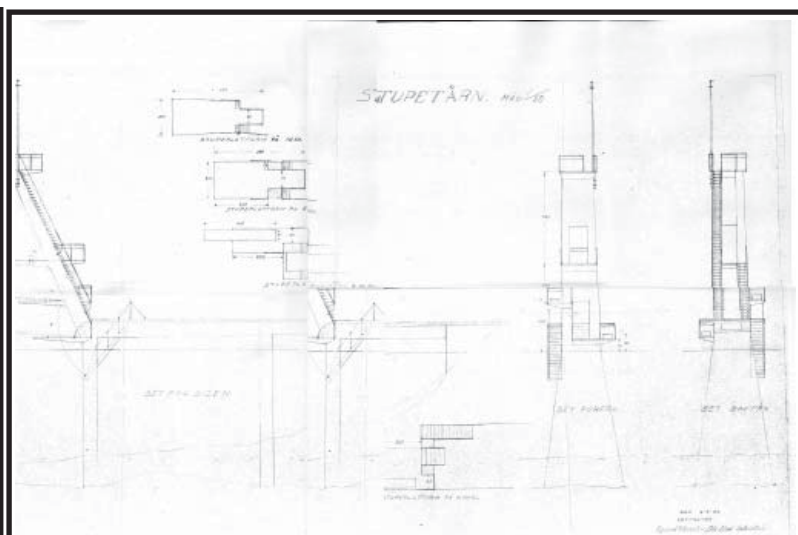
Stupetårnet ble bygget i 1933 av AS Høyer Ellefsen og tilfredstilte internasjonale mål for konkurransetårn, med plattformer på 5 og 10 m høyde, med 5 m fartstilløp og sviktbrett i 1 og 3 m høyde. Den øverste plattformen er dimensjonert for en belastning på 250 kg pr. m², og de tre nederste for 350 kg pr. m². Tårnet hadde opprinnelig smekre rekkverk som doble buer innerst på plattformene. På sydsiden av tårnets øverste plattform var det opprinnelig montert flaggstang. Det er senere montert høye rekkverk rundt plattformene som fratar tårnet mye av sin elegante form.

Tilstand:

Betongkonstruksjon i stupetårn og landgang har skader. OPAK anbefaler nærmere undersøkelser av fundamenter i sjøen.

*Stupetårnet
Foto: Andre Korsaksel*

Tegningene til stupetårnet

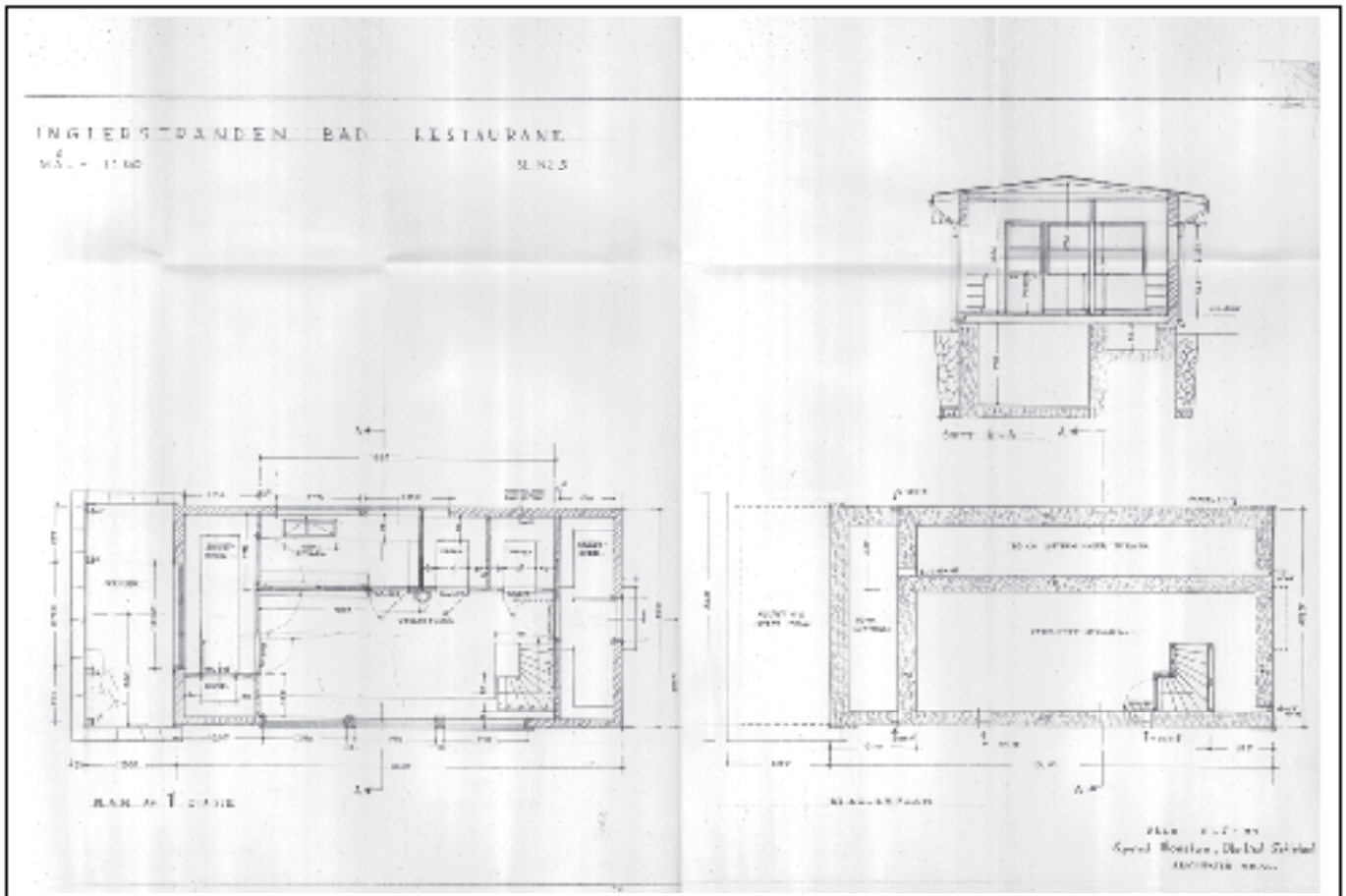
Stupetårnet Foto: C. Reuch

Friluftsservering

Den lille friluftsserveringen var Ingierstrands første restaurant. Serveringen ble basert på retter fra koldtkjøkken. Friluftsserveringen er oppført i tre med stående tømmermannspanel. Bygningen har slakt saltak. Vinduene har en liten disk i underkant og er trolig brukt som severingsluker. Vinduene kan lukkes med trelemmer. Friluftsserveringen er senere tilbygget. Bygningen er lagt på en høy steinsatt terrengmur som samtidig er terrasse. Bred hellelagt trapp fører opp til terrassen og serveringen. Nyere terrasse mot øst er utført i impregneret treverk.

Tilstand:

Bygningen er i relativt god stand utvendig. Innvendig er bygningen slitt.

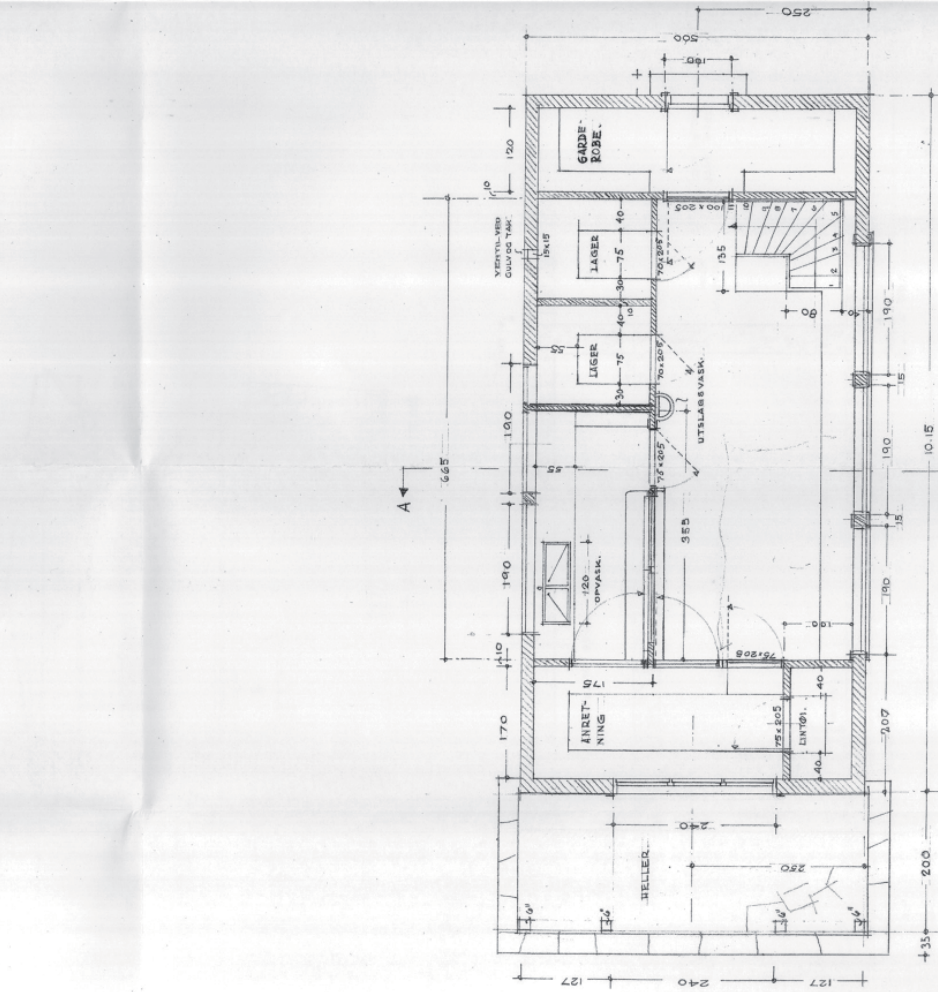
Tegninger fra Arkitektforeningens arkiv

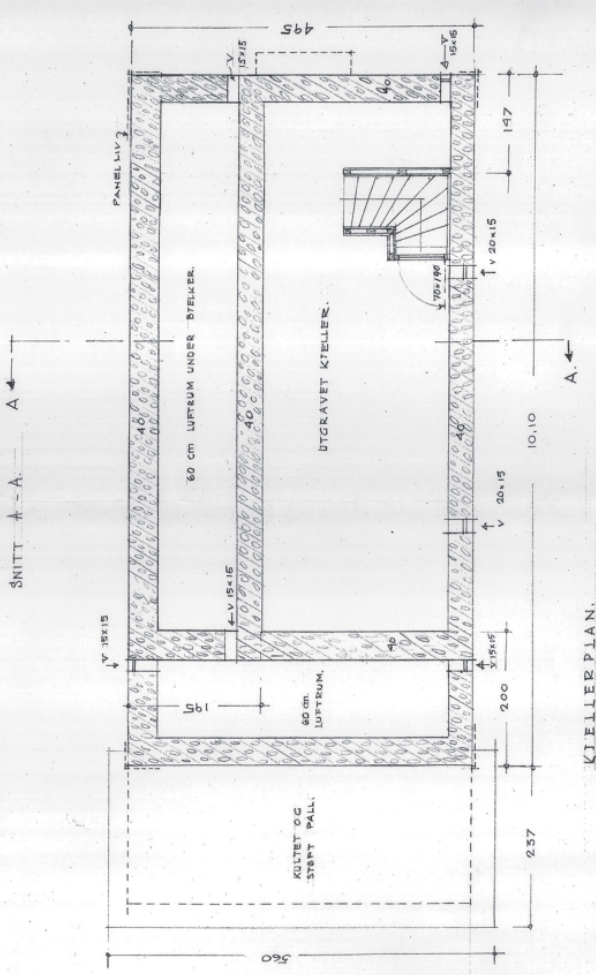
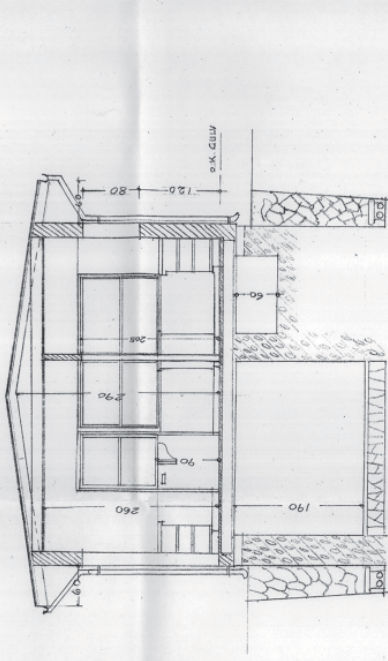
INGIERSTRANDEN BAD RESTAURANT

MÅL 1:50

BL. NO. 3

PLAN AV 1. ETAGE

KJELLERPLAN

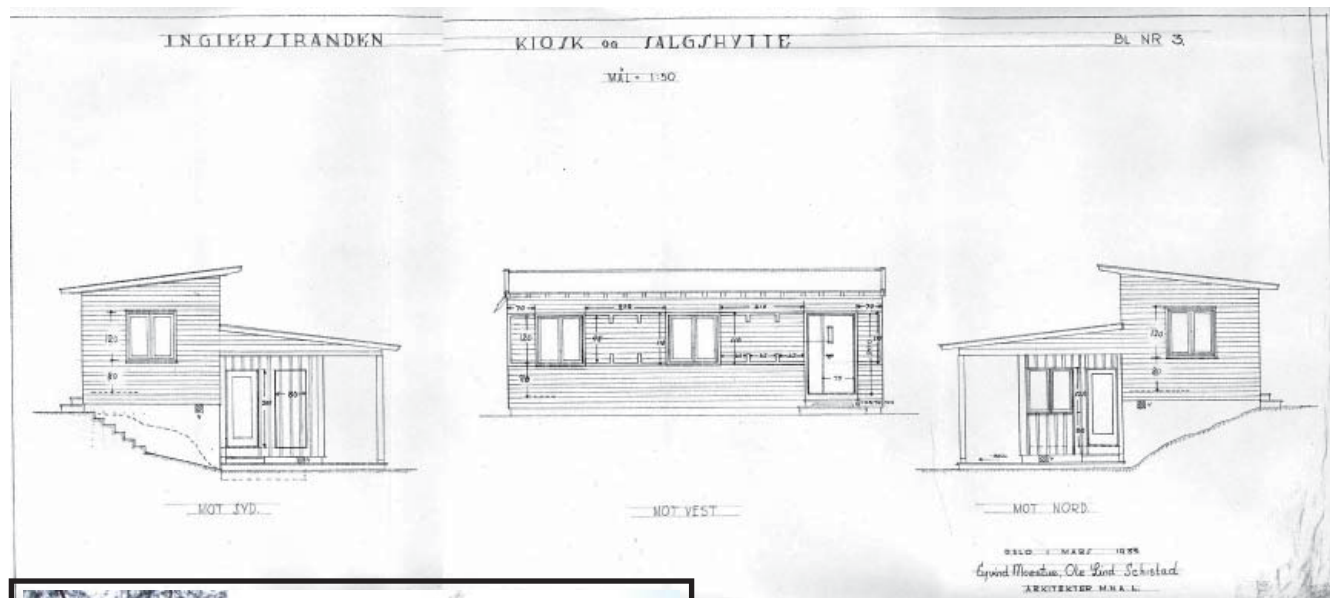
OS 1.0 11-5-33
Ejvind Møestue, Ole Lind Schiødt
ARKITEKTER M.N.A.L.

Administrasjonsbygningen / billettsalg

Bygningen ligger sentralt plassert ved inngangen til badet fra Ingierstrandveien. Fra kaia ledet en inngjerdet sti opp til billettsalget. Bygningen er fundamentert på støpt grunnmur og består av to bygningsvolumer i forskjellig høyde og med pulttak som faller hver sin vei. Den bakre delen ligger høyest i terrenget. Den lavere delen har tak med fall mot veien og åpen søylegang foran billettluken. Bygningen har dels liggende vestlandspanel, dels stående tømmermannspanel. Opprinnelig ble bygningen benyttet til administrasjonskontor, billettsalg, rom for svømmelærerinne og førstehjelp.

Tilstand:

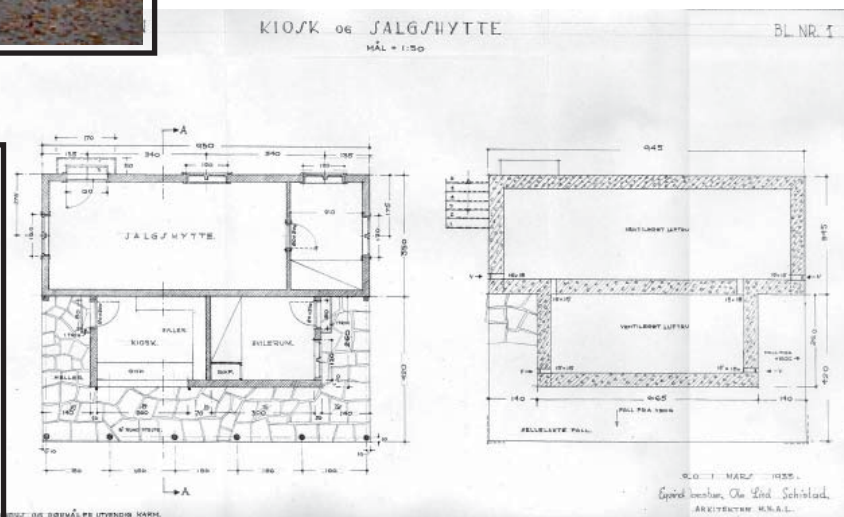
Øvre del av bygningen er i dårlig vedlikeholdt stand, med omfattende fukt og råteskader. Nedre del ser ut til å være i noe bedre forfatning. Bygningen har vært utsatt for innbrudd og hærverk.

Administrasjonsbygningen
Foto: C.Reusch

Administrasjonsbygning - sør og vestfasade
Foto: S.Riibe

Omkledningspaviljong med toaletter og dusj

Bygningen er anlagt på en bergrygg og bygger seg ut over denne slik at bygningen får to etasjer mot øst. Det er utvendig inngang til toaletter og dusjer i den tilbaketrukkede underetasjen med søylerekke som bærer 2. etasje. Bygningen er dimensjonert for 700 garderober likt fordelt mellom damer og herrer, og der 80 personer kunne kle seg om samtidig. (Byggekunst nr. 8. 1933 s. 151.)

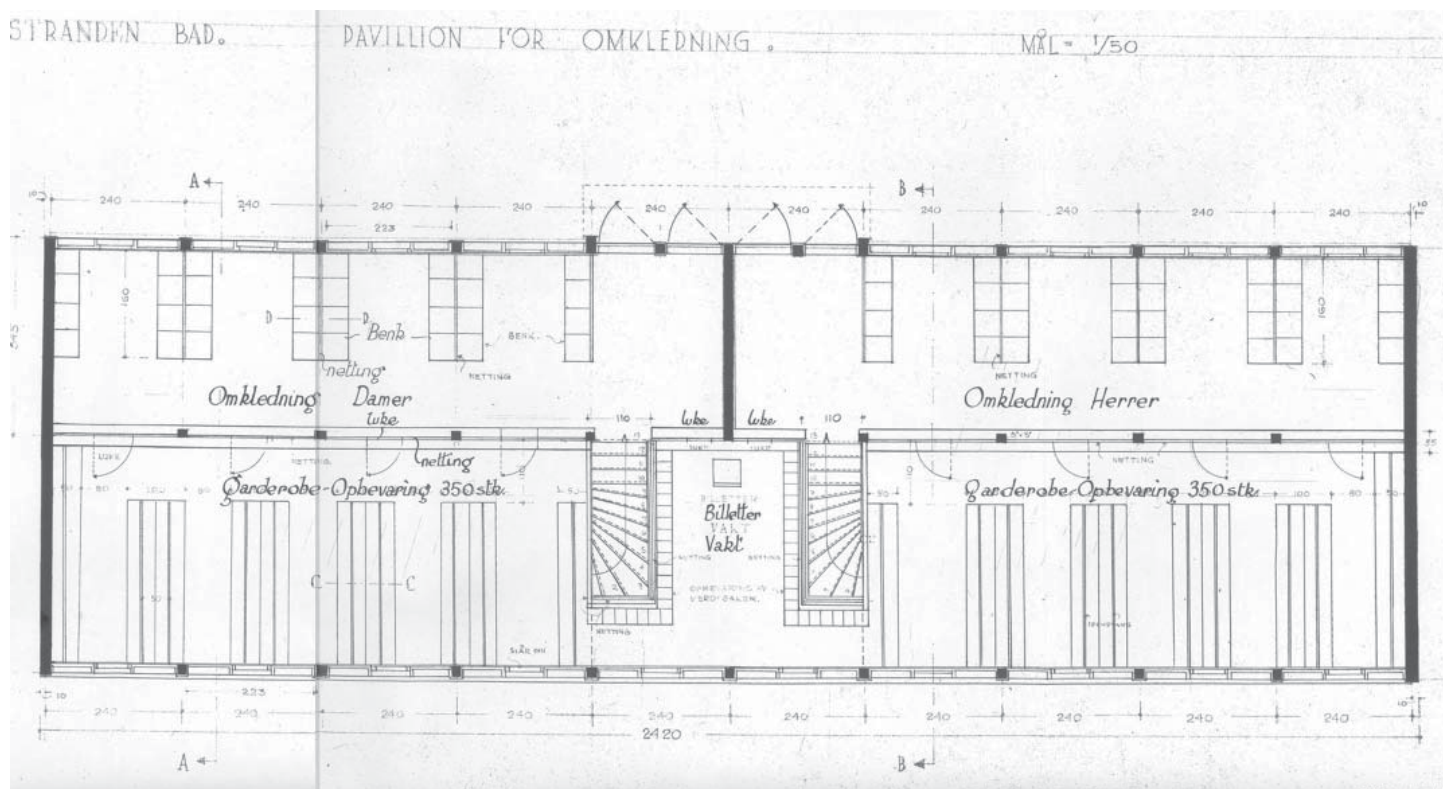
Bygningen har støpt grunnmur på fjell. Veggene er panelt med stående tømmermannspanel i øverste etasje og liggende vestlandspanel i underetasjen. Taket er pulttak teknet med papp. I hele bygningens lengde har det vært smale vinduer som om vinteren ble lukket til med lemmer. Foran bygningen står fire flaggstenger på en oppmurt sokkel.

Tilstand:

Bygningene er preget av manglende vedlikehold utvendig, samt noen skader. Tekniske installasjoner er dårlige.

Foto: C.Reusch

Uværskur

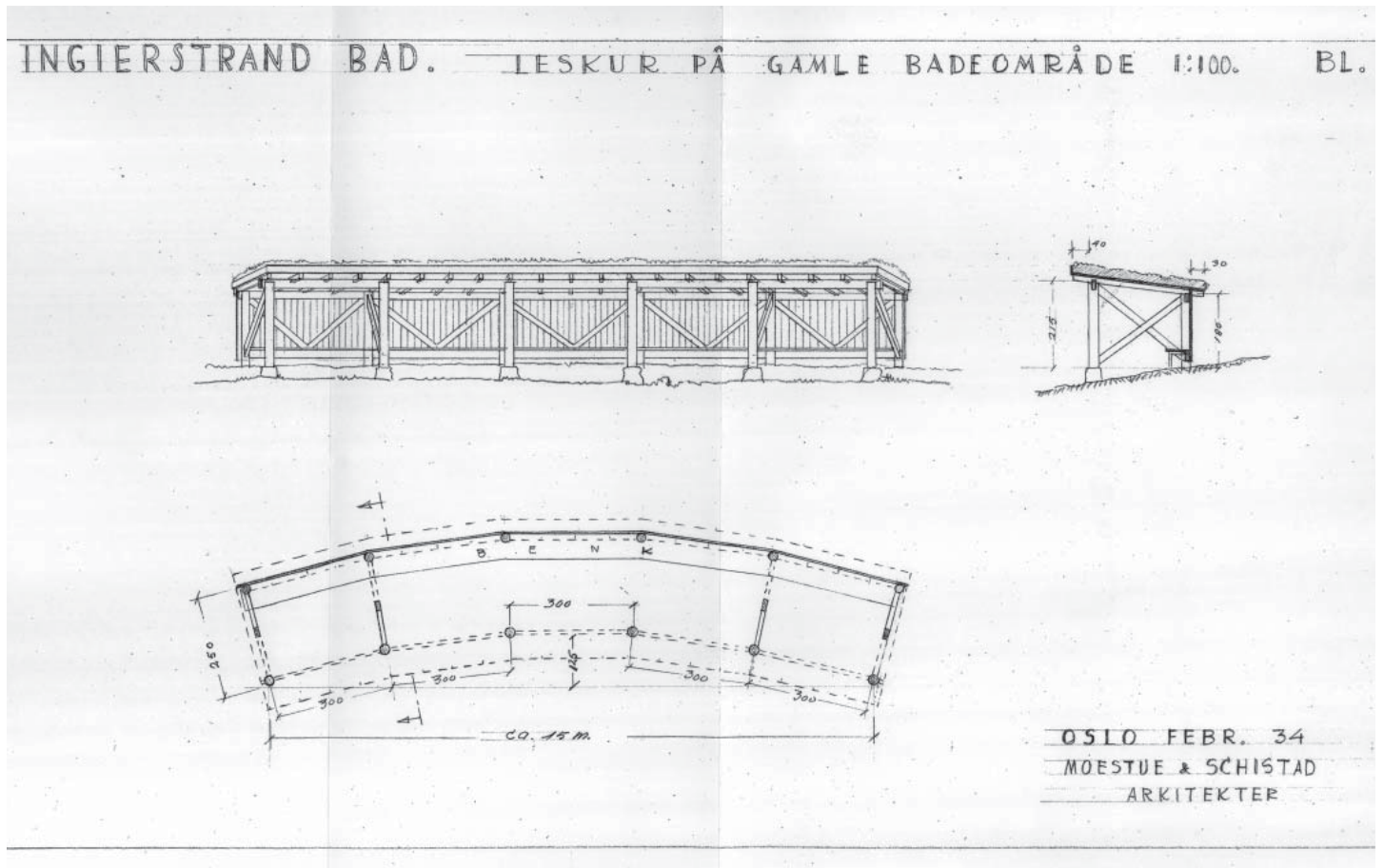
Uværskuret ble plassert nordøst for badebukten nedenfor den bratte skråningen. Bygningen har bueformet konstruksjonen av tre med seks runde stolper i front. Bygningen står på et støpt gulvfundament belagt med firkantede betongheller. Bygningens eneste vegg er bakveggen inn mot terrenget. Veggene er panelert med stående panel. Taket er pulttak med fall mot terrengskråningen. Taket er i dag tekket med falsede stålplater, men var opprinnelig trolig tekket med torv i følge arkitektens beskrivelse.

Tilstand:

Ingen vesentlige skader, men har behov for generelt vedlikehold.

Leskur. Foto: C. Reusch

Centralkiosken

Centralkiosken ble oppført i 1934, og benevnes som "skilderhus". Kiosken har kvadratisk grunnplan med et stort sirkulært pulttak. Veggene er kledd med spon. Det var planlagt spon på både vegger og tak. Det beskrives at sponen var malt i tre farger, blå, gul og hvit. Kiosken ser ut til å være punktfundamentert på store stener eventuelt fast grunn. Vannbrett ligger helt ned mot bakken i forkant. Kiosken inneholdt opprinnelig sykerom, telefonrom og et inntrukket hjørne som hadde hylle for postkortskrivere ved siden av postkassen.

Tilstand:

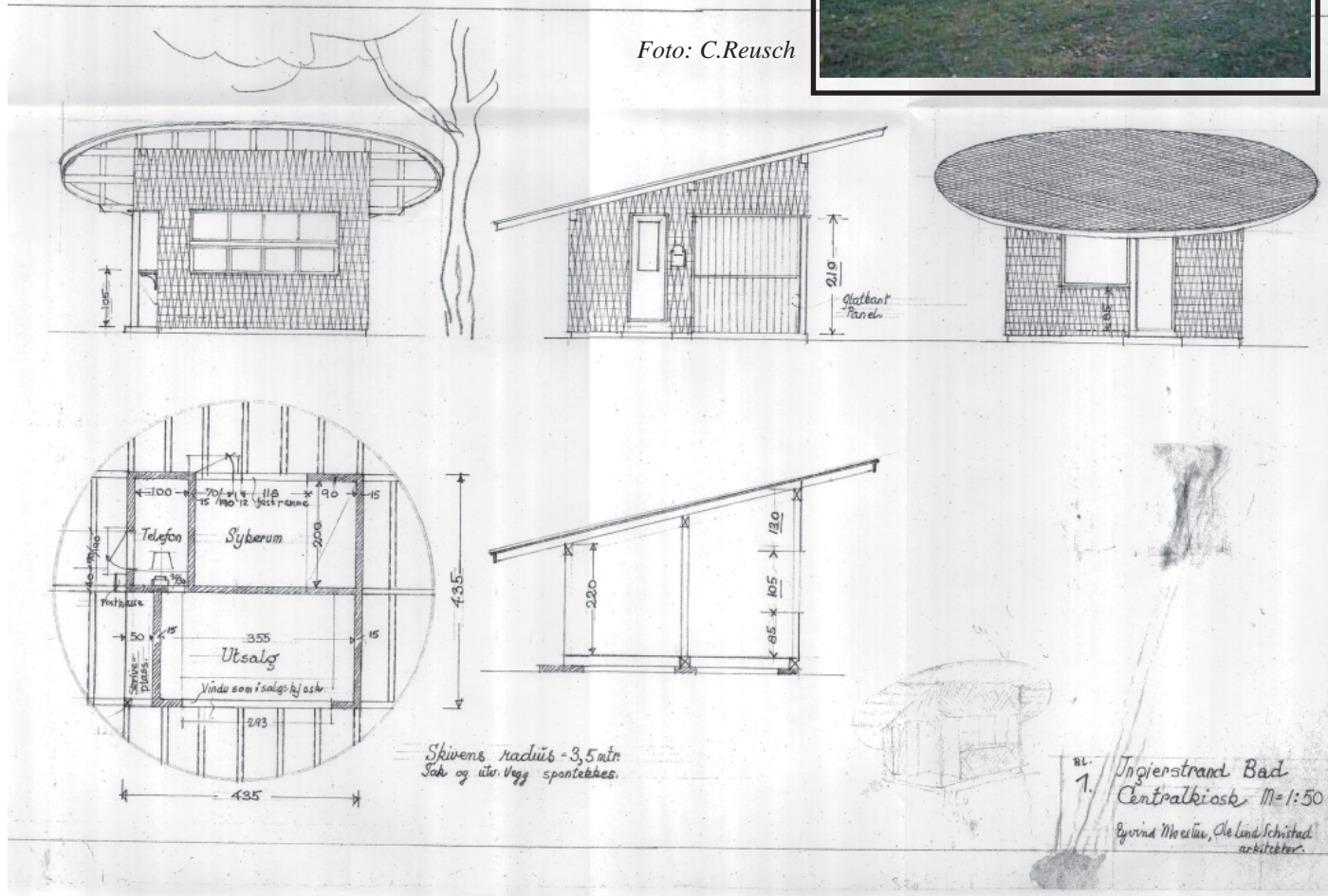
Bygningen mangler dører og vinduer i salgsdelen. Det er ellers behov for ordinært vedlikehold.

Foto: C.Reusch

Foto: C.Reusch

Lagerbygning

Lagerbygningen ligger innerst i terrengsøkket ved bekken fra Delingsdalen. Den har et langt bygningsvolum med pulttakskonstruksjon og er fundamentert på støpte pilarer. Veggene er kledd med faspanel. Bygningen er i senere tid brukt til garderobe og lager. Tilstanden er meget dårlig på grunn av den fuktige beliggenheten.

I arkivmaterialet beskrives et hus for betjening som skal plasseres på "østsiden av hovedvei ved bekkedraget på nordsiden av oppkjørselen til ny parkering". Når vi vet at parkeringen tidligere lå inne på friluftsområdet, er det mulig at det er snakk om samme bygning. Lagerbygningens form samsvarer med tegningene, men fasadene ser annerledes ut med hensyn til vinduer og dørplassering.

Tilstand:

Bygningen er meget dårlig vedlikeholdt både utvendig og innvendig. Bygningen har omfattende fuktskader.

Foto: C. Reusch

Radiumkilden

Radiumkilden ligger øst for sandbukta langs den skiferbelagte promenaden. Det er en naturlig kilde som inneholder lett radioaktivt vann. Kilden har fått en oppmurt, svakt buet vegg av naturstein. Et tynt rør fører vannet ned i et lite, buet basseng. På muren står det skrevet RADIUMKILDEN med store bokstaver i metallbånd.

Tilstand:

Bokstavene bør restaureres, ellers generell opprensning og vedlikehold.

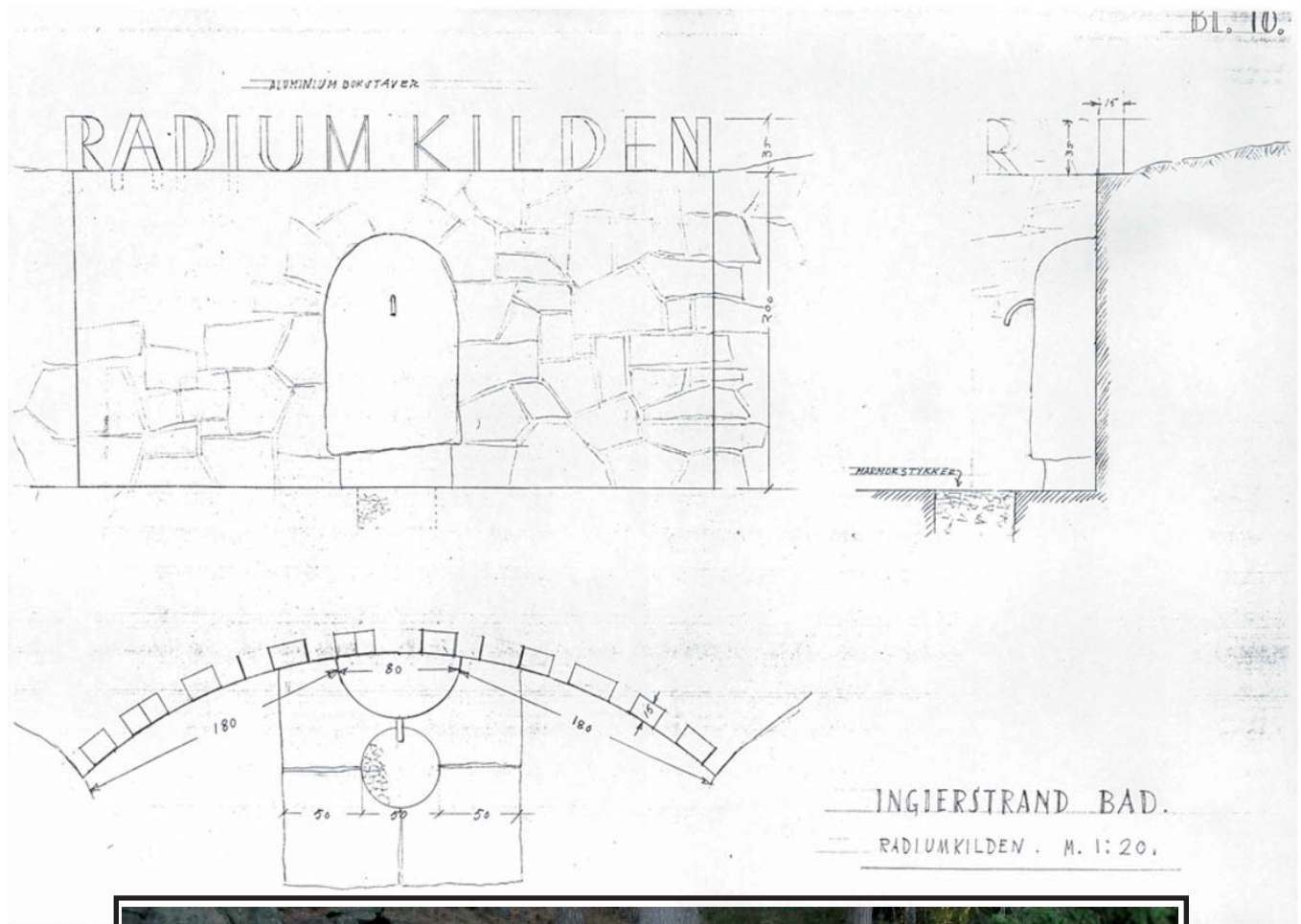

Foto:
C. Reusch

Uteområdet

Uteområdet er anlagt som landskapspark og bygger opp om badeanleggets idé og stedets egne naturgitte forutsetninger. Landskapsparken avspeiler 30- tallets parkideal, åpen og gjennomiktig samtidig som den gav ly og intimitet. Plantematerialet var nøye utvalgt og plassert med tanke på å skulle falle naturlig inn sammen med stedegen vegetasjon. Det er tatt utgangspunkt i bjerk, furu og einer og innplantet forskjellige sorter bregner, ryllik, bergknapp m.m. Veiene er nøye planlagt for å gi varierende gløtt og for å øke forventningen til hva som var i vente. Uteområdet er nøye regissert for å skape forskjellige arenaer for utfoldelse.

Badet ble et populært utfluktsmål. I mellomkrigstidens tidsånd sto sundhet, friluft, sol - og sjøbad sentralt. Når man hadde løst sin billett på Ingierstrand Bad kunne man ta del i det moderne og ”mondene” livet enten i den eksklusive danserestauranten, eller som badegjest på svabergene eller stranden. Her kunne man leke seg i rutsjebanen eller være tilskuere til seilaser, svømmestevner og stupekonkurranser, eller delta på svømme- og stupekurs. Badets radiumkilde med helsebringende vann, føyer seg inn i tidens fokus på sundhet og velvære.

Som en del av den storslåtte satsningen anla Wiederøe sin første sommerbase for sjøfly nord for badestranden på Ingierstrand med daglig rute fra Kristiansand, Stavanger og Haugesund. Kombinert med dampbåt til Oslo ble dette en suksess, og starten på Norges sivile luftfartshistorie. Flygeren Tor Solberg landet på Ingierstrand etter sin første ferd over Atlanteren i 1935.

Uteområdet ble arenaen der 30-tallets idealer utspilte seg. Bygningene er bevisst utformet og plassert i området i tråd med arkitektenes idé slik at ”den landskapelige skjønnhet understrekes, og arealet ikke overmøbleres”. Uteområdet avspeiler også den funksjonalistiske tankegangen der formen skal være enkel og naturlig og der vegetasjonen trolig er bevisst utformet i et samspill mellom åpenhet og utsikt og tetthet og ly.

Foto fra Nasjonalbibliotekets arkiv

*Fra badestranden
Foto: C. Reusch*

*Gangbro
Foto: Andre Korsaksel*

Tilstand:

Konstruksjoner i terrenget er generelt gode, men har behov for reparasjon av løse steiner og skiferheller mm. Bryggefundamenter bør undersøkes nærmere. Til hjelp for skjøtsel av området bør det utarbeides en skjøtelsesplan.

Foto: K.Langeland

Foto: C. Reusch

Foto: K.Langeland

Foto: C. Reusch

Omfattende fotodokumentasjon av alle bygningene og uteområdet på Ingierstrand Bad er utført av sivilarkitekt Catrine Reusch, for Akershus fylkeskommune, høsten 2005.

Akershus fylkeskommune
avdeling for regional utvikling
23.06.2006